SON HABERLER

Siyasî İcmal

Harb ve sulh siyasetleri arasında

Birleşik milletler, İtalyan milletinin General Eisenhower tarafından neşrolunan müracaate karşı vereceği cevabı beklemeden tekrar faaliyete geçtiler, donanmalarile İtalyan sahillerini topa tutarak bir takım muvasala hatlarını kesmek istediler, ve harb uçaklarının İtalya karasındaki hava meydanlarını bombardıman etmeğe başladılar.

Bunu İtalyan hükûmetinin harbe devam kararına, Birleşik milletlerin karşılığı saymak mümkündür.

Bunun mânası, İtalyan milletinin de İtalyan hükûmeti gibi harbe devam kararına iştirak etmiş olduğuna kat'i bir kanaat hâsıl olması değildir. Çünkü Birleşik milletler, bilhassa Amerikalılar, İtalyanların Eisenhower tarafından vukubulan teklifi, cevabsız bırakmıyacaklarına inanıyor ve Amerikadan kalkıp gelen bu kumandanı, gene Amerikadan gelen Garibaldi gibib, bir kurtarıcı sayacaklarını sanıyorlar.

Çünkü İtalyanın meşhur kurtarıcısı Garibaldi, İtalyayı 1834 te ve 1848 de Avusturya hâkimiyetinden kurtarmak için iki defa uğraştığı halde ikisinde de muvaffakıyetsizliğe uğradıktan sonra her iki teşebbüsü müteakıb memleketinden Amerikaya kaçmış, 1834 te, idam hükmünü giymiş bir halde cenubî Amerikaya gitmiş, burada on dört sene kalarak, ana yurdunu kurtarmağa yardım eden İtalyan lejyonunu kurmuş, 1848 de geri dönerek gene muvaffakıyetsizlikle neticelenen bir ihtilâl çıkarmış ve yığın yığın takiblerden yakayı kurtararak New-York'a iltica etmiş, burada yıllarca ticaretle meşgul olmak neticesinde bir küçük servet toplamış ve 1859 da üçüncü defa muvaffakıyetle neticelenen teşebbüse girişmiş, 1860 da Sicilyaya girmiş ve birkaç hafta içinde burasını kurtardıktan sonra İtalyan karasına geçmiş ve işini tamamlamıştı.

Garibaldi'nin Amerika ile olan bu alâkasının bu sırada canlandırılmasının sebebi, Birleşik milletlerin General Eisenhower'i, Garibaldi'nin manevî halefi göstermek ve böylece İtalyan milletini kendilerine ısındırmak istemeleridir. General Eisenhower'in kendisi de, son demecinde bir kurtarıcı olarak geldiğini söylemekle İtalyan milletine bu his ve düşünceyi vermek arzusunu gütmekte olduğunu göstermiştir.

Birleşik milletler İtalyan milletini bir taraftan sulh yolile kazanmağa uğraştıkarı, diğer taraftan harbi de şiddetlendirmekle şu veya bu şekilde İtalya meselesini halletmek istediklerini anlatmış oluyorlar. Mussolini'nin iktidar mevkiinden düşmesi, faşizmin çözüntüye uğraması, Birleşik milletleri bu yolda kat'î adımlar atmağa teşvik ediyor. Onun için propaganda silâhile birlikte modern harb vasıtalarının hepsi de kullanılmakta ve iki yoldan ayni neticeye varmak için uğraşılmaktadır.

İtalyan milletinin bu siyasî ve askerî taarruz karşısındaki durumu, henüz karanlıktır. Fakat İtalya dahilindeki karışıklıklar ve teşevvüşler, bu karanlığın uzun bir müddet devam etmiyeceğini gösteriyor.

İtalyan milleti arzu ve iradesini yavaş yavaş açığa vurmakta ve bu hal ve hareketile harbi istemediğini anlatmaktadır.

Şimdiki İtalyan hükûmeti ise, bu vaziyetin, umumî bir çözüntü ve anarşi doğurmasından korkarak harbi devam ettirmekle bunun önünü almak lehindedir.

Bu yüzden İtalya buhranı gittikçe daha keskin bir mahiyet alıyor. Bu buhranı bertaraf edecek iki şık vardır: Biri, Almanyadan görülecek büyük yardımlarla harbi devam ettirmek ve İtalyanın istilâsına mâni olmak. Fakat Sicilyanın işgaline başlanmasındanberi yapılamıyan bu işin bundan sonra başarılacağını sanmak beyhude görünüyor. Diğeri sulh siyasetini tutmak ve bu siyaseti neticelendirmek, yani General Eisenhower'in teklif ettiği sulhu kabul etmek.

Bakalım, İtalyan milleti bu kararı ne kadar zaman içinde verecek ve nasıl verecek? Şimdilik, İtalyada buhran devam ediyor.

Ömer Rıza DOĞRUL

Almanyaya ağır bombardımanlar

Londra 30 (a.a.) — Hava Nazırlığının bildirdiğine göre, Dün gece bombardıman servisine mensub uçaklarımız pek büyük teşkillerle Hamburga tekrar taarruz etmişlerdir.

Bu akın son hafta içinde Hamburga yapılan 7 nci akındır ve yalnız bu sonuncuda şehre 2000 tondan fazla bomba atılmıştır. 28 bomba uçağımız dönmemiştir.

Uçankaleler güpegündüz Almanyada Warnemund'da Heinkel uçak fabrikası ile Kiel'deki denizaltı tezgâhlarını bombalamışlardır. 39 düşman avcı uçağı düşürülmüştür. Müttefiklerin 10 uçağı üslerine dönmemiştir.

Fransada Saint - Omer yakınında bulunan Port - Rouge hava alanı ile Rouen garı ve Merville hava alanı da Müttefik uçakları tarafından bombalanmıştır.

Alman tebliği

Berlin 30 (T.P.) — Düşman bombardıman uçak birlikleri dün Helgoland ve şimali Almanya kıyı bölgelerine taarruzda bulunmuşlardır. Bunlar arasında Kiel şehri de vardır.

Dün gece düşman Hamburg şehri üzerine de ağır tedhiş akınları yapmış ve şehirde büyük hasarlar ika etmiştir. Halk arasında büyük zayiat vardır. Hava müdafaa kuvvetlerimiz tarafından 54 düşman uçağı düşürülmüştür.

Alman savaş uçak teşkilleri 30 temmuz gecesi cenubî İngilterenin askerî bakımdan mühim olan hedeflerini bombardıman etmişlerdir.

Müttefikler ordusu

General Eisenhower Amerikan umumî karargâhı 30 (a.a.) — Agira ve Nicosia'nın zaptı üzerine, Amerikan-Kanada kuvvetleri Mesina köprübaşını müdafaa eden başlıca Mihver mevzilerine girmiştir.

Muharebe San Stefano'nun dış mahallelerinde devam etmektedir. Amerikan kuvvetleri bu şehirdeki Mihver müdafaa hattını çevirmek üzeredirler. 15 inci Alman zırhlı tümeni Amerikan kuvvetleri önünde geri çekilmiştir. Kanadalılar, düşmanın azgın mukavemetine ve mayn tarlalarına rağmen ilerlemektedir.

8 inci İngiliz ordusuna mensub devrlye kolları, Alman müdafaa hattı üzerinde küçük ölçüde, fakat muvaffakıyetle neticelenen çarpışmalarda bulunmuşlardır.

Romanın 80 kilometre ötesinde kâin Viterbo'ya karşı uçan kaleler tarafından yapılan akın esnasında 4 İtalyan hava alanına taarruz edilmiştir.

Müttefik uçakları Napoli civarında bulunan üç hava alanına, yani Monte Corvino, Capo Chino, ve Aguina'ya da hücum etmişlerdir. Dört uçak üslerine dönmemiştir.

İtalyan tebliği

Roma 30 (a.a.) — Sicilyada müdafaa kıt'aları düşmanın yeni ve şiddetli taarruzlarına karşı çetin savaşlar vermektedirler. Adanın şark sularında İtalyan motörlü torpidoları kafilelerimize taarruz etmek istiyen düşman torpidoları geri püskürtmüşlerdir.

Latium ve Campania'nın bazı noktalarına karşı yapılan düşman hava akınları neticesinde hafif kayıblar kaydedilmiştir.

Oniki adaya hava akınları

Kahire 30 (a.a.) — Ortaşark hava tebliğinde bildirildiğine göre, Wellington tipindeki uçaklarımız çarşamba gecesi Rodos civarında Alimnia adası limanındaki Mihver gemilerine taarruz etmişlerdir. Taarruzdan sonra bir ticaret vapurundan siyah bir duman yükseldiği görülmüştür.

Dün Beaufighter uçaklarımız Paros adası civarında Mihverin 5 yelkenli gemisine taarruz ederek bunların hepsini hasara uğratmışlardır.

Avrupanın göbeğine götürecek yol

Wasington 30 (a.a.) — Harbiye nazır vekili M. Patterson, gazetecilere yaptığı beyanatta, Sicilyanın zaptının yakında tamamlanacağını ve bunun bir kaç günlük bir iş olduğunu söylemiştir.

M. Patterson İtalya yolunun kendilerini Avrupanın göbeğine kadar götürecek bir yol olduğunu da ilâve ederek şöyle demiştir: «Dolaşan haberlere bakılırsa, Almanlar bu yolu kesmek için şimal İtalyada Pô bölgesini tahkim etmeğe uğraşmaktadırlar. Her türlü müfrit nikbinlikten içtinab etmek lâzımdır. M. Churchill'in İtalyan kuvvetlerinin Mihverin Avrupadaki kuvvetlerinin ancak onda biri olduğunu hesab etmiş bulunduğunu hatırlıyalım. Almanya, erlerinin sayısı ve maddî kaynaklarile henüz kuvvetlidir.»

Cenub İtalya sahilleri topa tutuldu

Londra 30 (B.B.C.) — İngiliz donanmasına mensub teşkiller bugün cenub İtalya sahillerinde muhtelif hedefleri topa tutmuştur. Bu teşkiller Taranto körfezine girerek sahile pek yaklaşmış ve sahili takib eden demiryollarını bombalamışlardır. Bu meydanda bir hafta evvel bombardıman edilmiş olan Catrone şehri de yeniden taarruza uğramıştır.

Müttefiklerin İtalyaya son ihtarı

(Baştarafı 1 inci sahifede)

Mareşal, sulh teklifini tetkik ediyor

Bern 30 (a.a.) — İtalyadan alınan haberlere göre Mareşal Badoglio ile hükûmet erkânı General Eisenhower tarafından radyo vasıtasile yapılan sulh tekliflerini tetkik etmekle meşguldür.

Londrada alelâcele yapılan kabine toplantısı

Londra 30 (a.a.) — Reuter ajansının parlamento muhabiri yazıyor:

Churchill, harb kabinesinin acele bir toplantısı için bugün sabaha karşı nazırları yataklarından kaldırmıştır. Yarı resmî Londra mafillerinde bu gece toplantısile İtalyanın bir sulh teklifinde bulunması ihtimali arasında bir münasebet sezilmektedir. Bununla beraber Badoglio hükûmeti tarafından hiç bir sulh teklifi yapılmadığı zannedilmektedir. Fakat kabinenin bu yeni toplantısı Eisenhower tarafından İtalyanlara bir memsaj gönderilmesinden pek az sonra ve Badoglio'nun şimdi her an bir sulh teklifinde bulunabileceğine dair Avrupayı bir çok şayialar dolaştığı bir sırada yapılmıştır.

Bir çok valiler değiştirildi

Roma 30 (T.P.) — Resmen bildirildiğine göre, aşağıdaki vilâyetlere yeni valiler tayin edilmiştir: Torio, Brescia, Vicenza, Udine, Aquila, Görz, Como, Ankona, Littoria, Mantua, Triyeste, Reggio di Calabria, Cosenza, Milano, Katania, Venedik ve Salerno.

Faşist şefleri tevkif edildi

Stockholm 30 (a.a.) — Alman Übersesee Sender radyo servisi faşist şeflerinin büyük bir kısmı ve bir tanesi müstesna olmak üzere bütün faşist meclisi azalarının tevkif edildiğini bildirmiştir.

Alman kıt'aları Adriyatik sahillerini tutmuşlar

Berne 30 (a.a.) — Şimal Yugoslavyada ve Adriyatik sahilleri boyunda bulunan İtalyan kıt'alarının yerini Alman kıt'aları almaktadır. Söylendiğine göre, Almanlar Adriyatikte Triyeste, Fiume ve Pola limanlarının kontrollerini de ellerine alacaklardır.

Zmin bir kaynaktan öğrenildiğine göre, General Blavkowitz, şimal İtalyadaki Alman kıt'alarının ve cenub Almanyada hususi bir birliğin kumandanlığına tayin edilmiştir.

Brenner'e sevkedilen Alman tümenlerinin İtalyan hududundan geçip geçmediklerini tevsik etmek imkânı hasıl olamamıştır.

Sulh lehinde nümayişler devam ediyor

Londra 30 (B.B.C.) — Bugün İtalya hükûmeti tarafından çıkarılan bir kararname ile bütün posta, telgraf, telefon ve radyo müessese ve hizmetleri askerileştirilmiştir. Kararın derhal tatbikına başlanmıştır.

Bir çok kaynaklardan gelen haberlere göre, İtalyada ve bilhassa Milano şehrinde sulh lehinde yapılan nümayişler, grevler ve tezahürat büyük bir mesele halini almıştır. Milanoda binlerce halk bağırarak sokaklarda dolaşmıştır. Nümayişçileri dağıtmak kabil olmamış ve askerler bazı yerlerde ateş açmağa mecbur olmuşlardır.

Kadınlar «sulh istiyoruz, çocuklarımızın evimize dönmesini istiyoruz» diye bağırarak bu teazhürlere iştirak etmişlerdir. Halk Carelli hapisanesini basmış ve buradaki siyasî mahpusları tahliye etmiştir. Bu vaziyet karşısında Milanonun mevki kumandanı General Canale azledilmiş ve yerine General Vittorio Ruggero tayin olunmuştur. Yeni kumandan bir beyanname neşrederek halkı sükûnete davet etmiştir. Maliye Nazırı Bartolini vaziyete bir çare bulunmasını tetkik etmek üzere Milanoya gelmiştir.

Romadan banliyöye giden tren ve tramvaylar da seyahatte sıkı bir kontrola tâbi tutulmağa başlanmıştır.

Ölçü ve muvazene lâzım

(Başmakaleden devam)

yıdsız, şartsız teslim parolası ileride Müttefikler hesabına da tehlikeli bir silâh olmaz mı?

Unutmıyalım ki bu harb, 1918 de başlıyan bir ölçüsüzlükler ve muvazenesizlikler silsilesinin devamından başka bir şey değildir. O zamanki galibler, Avrupa düzenine gerekli ölçü ve muvazene unsurlarını bulamadıkları için, dünya yirmi yıllık acı ve tatsız bir mütareke devri yaşadı. O kadar tenkid edilen otoriter rejimler, 1918 galiblerinin eksik bıraktığı veya hiç hesaba katmadığı hayatî ihtiyaçların birer ifadesinden başka bir şey değillerdi. Ölçüsüzlüğün ve muvazenesizliğin çocuğu olan bu rejimler de son yıllarda ayni yolu tuttular. Onların da affedilemiyecek ölçüsüzlüklere ve muvazenesizliklere saptığı çok görüldü.

Şimdi Sicilyanın henüz tamamını ele geçiremiyen Müttefikler kayıdsız, şartsız teslimden bahis açarken acaba 1918 i bir daha mı canlandırmak niyetini güdüyorlar dersiniz?

Avrupa gene mi o korkunc anarşi uçurumuna yuvarlanmak tehlikesile başbaşa kalacak?

Artık insaf değil mi?

NADİR NADİ

Diş tabibleri dün büyük bir jübile yaptılar

Türk Diş Tabibleri Cemiyeti tarafından diş tababeti mektebini ilk bitirenler için tertib edilen jübile dün saat 18,30 da Cağaloğlundaki Etibba Odasında yapılmıştır.

Toplantıda, jübilesi yapılan diş tabiblerinden 8 i ve cemiyet mensubları bulunmuştur.

Toplantıyı cemiyet reisi profesör Ziya Cemal Aksoy açmış; bu münasebetle 1908 de kurulan mektebin tarihçesini, diş tabiblerinin memleketimizde bu günkü mevkii alıncıya kadar geçirdikleri safhaları anlatmış ve ilk mezunları teker teker, hazır bulunanlara tanıtmıştır. Profesörün verdiği izahata göre mektebin ilk mezunlarının sayısı 44 olup, bunlardan 12 si halen berhayat bulunmaktadır. 1 numaralı diploma sahibi İzmirden Mehmed Ali Sürel olup diğer diş tabibleri de şunlardır:

Puzant Ebeyan, Bedreddin, Bedros Malhas Dez, Dikran Kiliyan, Muhib Kâzım, Mehmed Hüdaverdi, profesör Mustafa Hamdi Gürel, Ali Azmi Süral, Yervant Kavakyan, Mardik Reisyan ve Ahmed Refik İmredir.

Profesör Ziya Cemal Aksoy sözlerini bitirdikten sonra ilk mezunları sıra ile kürsüye davet etmiştir. Bu suretle söz alan 32 senelik diş tabibleri kısaca heyecanlarını ifade etmişlerdir.

Etibba Odasındaki merasimden sonra akşam Taksim Belediye gazinosunda emekliler şerefine bir ziyafet verilmiştir.

Finlandiya elçimiz Ryti'ye veda etti

Helsinki 30 (T.P.) — İsveç ve Fin hükûmetleri nezdinde Türkiye Cumhuriyetini temsil eden orta elçi Agâh Aksel, yeni elçilik vazifesine avdeti münasebetile, bugün Fin devlet reisi Ryti tarafından veda ziyafetine kabul ve bu meyanda Fin arslan nişanının büyük salibi ile taltif edilmiştir.

Portekizde vahim grevler

Lizbon 30 (a.a.) — Lizbonun işçi mahfillerinde 3 gündenberi vahim bir grev hüküm sürmektedir. Muhafız kıt'asile süvari polis kıt'aları şehrin bütün resmî binalarını işgal etmişlerdir. Gazeteler, 3 gün müddetle çıkmamıştır. Grevin başlıca sebebi, bütün Portekizde hüküm süren yiyecek darlığıdır Grevciler, yevmiyelerinin arttırılmasını ve yiyecek maddelerinin daha iyi bir şekilde tevziini istemektedirler.

Çocukların hayatî gıdası

HASAN YULAF ÖZÜ

VİTAMİN ve KALORİ

İtibarile en mükemmel olanıdır. Çocukların çabuk yürümelerine, kolay diş çıkarmalarına, sıhhatli ve çok gürbüz olmalarına yarar.

PİRİNÇ ÖZÜ, PATATES ÖZÜ, TÜRLÜ ÖZÜ ve NİŞASTASI ayrı ayrı kuvvet ve afiyet kaynaklarıdır.

Kiralık Çiftlik

Marmara Ereğlisi civarında, ovada, on bin dönüm arazisi, iki yüz dönüm çayırı, mer'ası olan, içinden dere geçen, sahilde bir çiftlik kiralıktır.

Müracaat: İstanbul - Karaköy, Karaköy Palas No. 22

SATILIK MOTÖR ve MAKİNELER:

1 — Bir aded az kullanılmış Alman mamulâtı 0,35 metre kutrunda tomruk alır 12 destereli hızar makinesi.
2 — Az kullanılmış bir Üniversal buğday temizleme makinesi, (Elek, triyör ve evrika üçü bir arada)
3 — Amudî ve tek silindirli takriben 20 beygirlik yarım Dizel bir motör,
4 — R. C. A. marka 110 volt şehir cereyanı ile işler bir santral beş aded aljelsi olan radyofon,
5 — Bir aded portatif yalnız dalmî cereyanları ölçmek için ampermetre, (azamî 50 ampere kadar ölçebilir) satılıktır.

Talib olanların ve mütemmim malûmat almak istiyenlerin «Ankarada T. C. Bankası Umum Müdürlüğü binasında «Aksaray Azmi Millî T. A. Ş İdare Meclisi azasından Zekeriya Beşorak'a müracaatleri.

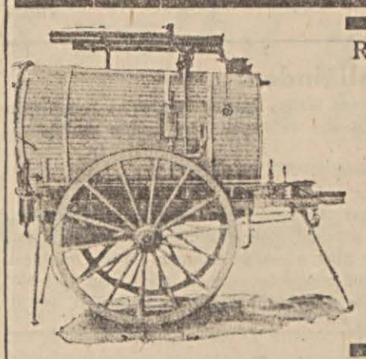

Resmî daire ve müessesatla Belediye ve fabrikaların nazarı dikkatine:

Fabrikamızın yapmakta olduğu

Seyyar ETÜVLERDEN

halen mevcudumuz bulunduğu ve sipariş almakta olduğumuzu sayın müşterilerimize arzederiz. Galata Perşembepazarı No. 3

İstanbul Çelik Eşya Fabrikası NUH BABAN ve ORTAKLARI

TEL: 40294

Ademi iktidar ve Bel gevşekliğine karşı

HORMOBİN

Her eczanede bulunur. P. K. 1255

Reçete ile satılır.

TÜRK TİCARET BANKASI A. Ş.

İZMİR ŞUBESİ

2 ağustos 1943 pazartesi gününden itibaren sayın müşterilerinin emrine amadedir.

Her nevi banka muamelesi
Müsaid şeraitle gece kasası.
Telgraf adresi: Ticaret - Telefon: 4372.

DEPOSU: YEŞİL DİREK EMİN BEY HAN No 11

Hadiseler Arasında FELEK

Küçük müsamahaların büyük tesirleri

Bir ayyaş dostum vardı. Sizlere ömür göçtü. Ayyaşlar için ya sefalet, ya irtihal. Bu ikiden birisi mutlaka mukadderdir. Ne dersiniz deyiniz, nasıl tefsir, ne şekilde tevil ederseniz ediniz bu kâfir şey insanı mutlaka bu iki uçurumdan birine atar. Bunların ehveni de ölümdür.

Ben bu çocuğa sordum da:

— Yahu! Sen bu hale nasıl geldin!

— Nur içinde yatsın! Babam içerdi. Ben de çocuktum. Bana arada rakıya bandığı serçe parmağını yalatırdı. Ben bu zehirin tadını daha küçücükten tatmaya başlamıştım. Annem: «Ayol masumu zehirliyorsun!» diye çıkıştığı zaman babam: «— Canım, parmağının bulaştığını yalıyor. Çocuk ondan ne anlıyacak?» cevabını verirdi. Lâkin on, on iki yaşıma geldiğim zaman ben rakının pekâlâ tadını bilirdim. On beşimde, babamın şişelerinden çalıp içerdim. On sekizimde adamakıllı bekri idim. Şimdi de görüyorsun, rakı hafif geliyor.

Şimdi başka bir fıkra:

Adamın birisi kocaman bir ineği kucağına alıp gezdirir ve böylece kazandığı para ile geçinirmiş. Nihayet birisi merak edip sormuş:

— Kuzum, sen bu koca ineği nasıl kaldırıyorsun. Pehlivan mısın yoksa?

— Hayır, demiş, bu inek doğduğu zaman on kilo kadar bir şey ya vardı, ya yoktu. Ben küçücükten onu kucağıma alıp gezdirirdim. Bana alıştı. Ne zaman yanına gitsem kucağıma gelir, ben de hayvan mahzun olmasın diye onu alıp gezdirirdim ve yavaş yavaş bu işe idman ettim. Şimdi büyüdüğü halde dahi onu kaldırabiliyorum. İşte hünerimin sırrı!

Bu iki misalden sonra kısaca anlatayım:

İdarî işlerimizde küçük müsamahalara tesadüf ediyorum. Ama her yerde.. Âmirlerde memurun kusurunu örtmeye doğru bir meyil var. Bunu kendi idaresindeki bozukluğu görmek istememekten ziyade insanî bir duygu ile tevil etmek daha iyi olur.

Bir yerde bir hesab yanlışı oluyor:

— İnsanlık hali bu, olur. Diyorlar, hoş görüyorlar.

Bir yerde bir kâğıd kayboluyor..

— İşler çok! Ne yapsın! diye hoş görüyorlar.

Bir yerde bir iş yanlış, ters yapılıyor. Maslahat sahibi zarar görüyor:

— Kusura bakmayın! Bir daha tekerrür etmez, diye örtbas ediyorlar.

Bir yerde iş sahibine ters muamele ediliyor.

— Böyle bir şey olmamıştır, diye bilmemezlikten, görmemezlikten geliyorlar. Hattâ bazan ufaktefek eğrilikler haber alınınca:

— Allah belâsını versin. Atsan çoluk çocuğu aç kalacak. Şunu daha tehlikesiz bir yere koyun da, zıbarsın! diyorlar.. Böylece pederane bir hisle küçük hatalara müsamahalar gösteriliyor. Ben bunun türlü misallerini hergün kâh kendim görüyor, kâh okuyucularımdan öğreniyorum.

Eğer bütün bu müsamahalar kendimize aid hak ve vazifelere müteallik tamamen şahsî meseleler olsa bu müsamahalardan daha insanî ne olabilir? Lâkin maalesef kazın ayağı öyle değil..

Bu küçük müsamahalar tıpkı size yukarıya yazıverdiğim misallerdeki gibi bir takım alışkınlıklara ve daha büyük müsamahalara yol açar. Ondan sonra müdahale etseniz de artık işişten geçmiş olur. Yanî suçlu mahvolur, iş berbad olur.

Hükûmet idaresinde en tehlikeli psikoloji:

— İnsan hali. Yanlışlık etmiş. Kıvamındaki düşüncenin küçük büyük bütün hatalarımız üzerine bir örtü gibi örtülmesindedir. Bundan en kuvvetli bir istikrah ile uzaklaşmak memleketin ve memleket işlerinin selâmeti ve memur terbiyesi bakımından farzdır.

B. FELEK

YENİ ESERLER

Tarihî fıkralar

Tarihî roman, hikâye ve makalelerile tanınmış olan muharrir arkadaşımız Kadircan Kaflı «Tarihî Fıkralar» isimli eserini de Yeni Mecmua neşriyatının ikinci kitabı olarak neşretti.

Osmanlı tarihinin en meraklı güzel fıkra ve nüktelerinin yüzden fazlasını bir araya topliyan bu eser en salâhiyetli kaynaklardan elenmiş, temiz bir üslûbla yazılmış ve nefis bir şekilde basılmıştır.

Fıkralar takvim sırasile tertib edildiği için Osmanlı imparatorluğunun kuruluş, yükseliş, duruş ve gerileyiş devirlerinin de en bariz karakterlerini aksettirmektedir. Orijinal mevzular üzerinde çalışmayı seven Kadircan Kaflı bizde bir eşi daha bulunmıyan bu yeni eserile tarihimize ve okurlarımıza değerli bir hizmette bulunmuştur.

Eserin kapağı, tarihî resimlerde eşsiz olan üstad Münif Fehimin gayet güzel ve dört renkli bir tablosile süslüdür.

Bütün okurlarımıza harareetle tavsiye ederiz.

Açık teşekkür

Sevgili aile reisimiz Dr. MELEK GÖKSEL'in vefatı dolayısile cenaze merasimine iştirak eden ve çelenk göndererek, evimize kadar taziyeye gelmek lûtfunda bulunanlara, mektub, telgraf ve telefonla teessürümüze iştirak edenlere ayrı ayrı teşekkür etmeğe acımız mânî olduğundan muhterem gazetenizin tavassutunu rica ederiz.

Ailesi

***

Teyzemin kalbindeki ıstırabları tedavi hususunda gösterdiği alâka ve muvaffakıyetten dolayı Etfal hastanesi dahiliye mütehassısı Dr. Kemal Saracoğluna alenî teşekkürlerimi sunarım.

Beyoğlu Galatasaray Topçekenler sokak 24 No. da Rahmi Tezol

***

Hâlibde taş bulunmasından dolayı uzun zamandır muztarib bulunan eşimi muvaffakiyetle yaptığı bir ameliyatla kurtaran Ürolog operatör Ali Eşref Köksal'a ve bu hususta göstermiş oldukları fevkalâde alâka ve ihtimamla bizleri minnettar eden Sıhhat Yurdu müdürü Bayan Seniye ve doktorlarile müşfik hemşirelerine sonsuz şükranlarımızın alenen iblâğına gazetenizin tavassutunu rica ederim.

Binbaşı Münir Köksel

SADİ TEK TİYATROSU

Bu geec Muammer Karaca birlikte

Kadıköy Süreyya sinemasında

(İÇİÇE) Vodvil 3 perde

Doğum

Öğretmen Bahire Kut-Sav ile As. Pos. 1074 emir subayı Saim Kut-Sav'ın 27/7/1943 günü Kırklarelinde bir erkek evlâdları dünyaya gelmiş ve yavruya İsmail Işık ismi verilmiştir. Yavruya uzun ömürler, ana ve babaya saadetler dileriz.

FOTO Sabah

Atölyelerinin hazırladığı RENKLİ DİYAPOZİTİF ve FOTO PANOLAR

Beynelmilel sergilerde daima büyük mükâfatı kazanmıştır.

Beyoğlu Galatasaray 289, Tel: 40108.

Topuzun Kısmeti

Yazan **Mahmud Yesari**

No. 8

Muammer ağabey — Karıdan izin yoktur, belki!

Yanındaki genç — Ben de evliyim birader.

Paskal — [Doğrulmuştur:] O, daha yenidir. Alısacak.. O da alısacak.. [Çağıran bir müşteriye koşar:] Gedlim, Bahri Beycigim, Şişenin bittiğini farketmedim sanma. Nefes alasın, diye bekliyordum.

Meyhaneye, patlak armonikli, akordsuz kitaralı çalğılar girmiştir:

— Bravo.. Yassu.. Yaşayın çocuklar.. Diye karşılanırlar. Bir kenara ilişen çalğıcılar, tırnaklarını hohlamaktadırlar. Masalardan, «tek» ler gönderilir.

Bahri Bey — [Yeni şişeyi getiren Paskala:] Yılbaşı ikramiyesi kime çıkacak, acaba?

Paskal — [Ayakta, ortada:] Evet, kime çıkacak?

Büfeye yakın masalardan birine ilişmiş oturan hanende Arab Yaşar - Talih bir kuyu; dibinde yat uyu. Kısmetinde varsa çıkar, yoksa çıkmaz suyu!

Bahri Bey — Yaşara benden bir duble!

Paskal — O, kolay. Kime çıkmalı?.. (Eli çenesinde düşünceli:) Bu, hakikaten mesele... Kime çıkmalı?

Hanende Yaşar — Bizim duble, araya kaynamasın!

Paskal — (Hiddetle:) Görüyorum, unutmuyorsun. (Masalar arasında dolaşan genç garsona seslenir:) Yasar Beye, Bahri Beyden bir duble... Arsen. Evlâdım, Yasar Bey, beklemesin!

Arsen, Paskalın akrabasıdır; sayılı günlerde, gecelerde, sayed işsizse, yardıma gelir:

— Buyur Yasar Bey!

Paskal — (Hanende Yaşara:) Yüz bin lira değil, beş yüz bin lira da çıksa, bu...

Hanende Yaşar — (Gözlerini devirerek:) Nasıl bu?

Paskal — Gene içeceksin?

Hanende Yaşar — Tuhafsın be! Param yokken içemiyorum. Param varken de mi içemiyeceğim?

Paskal — Bırak bos lâfları simdi. Sen, parayı ne yapacaksın? Taşıyamazsın, harcıyamazsın. Basın, derde girer. Bırak, Allah yapacağı isi bilir. (Armonikçiye döner:) Yüz bin lira, buna çıktı, diyelim, ne yapar?

Armonikçi — (Kasketini geriye iter:) Ne mi yaparım?

Paskal — Seni de bilirim. (Eğilerek sorar:) Bileti rehindn kurtardın mı?

Armonikçi — (Püskül püskül bıyıklarının altından güler:) Dün, zar zor kurtarabildim.

Paskal — Bu kaçıncı rehindi?

Armonikçi — Dördüncü! (Pis pis güler.)

Paskal — Gülersin de... Bu kadar istasyona uğramış bilete çıkar mı hiç?

Muammer Ağabey — Bahri Beyin dediği anlaşılsın bir kere. Piyanko çıkarsa, ne yaparsınız? demiyor. Kime çıkmalı? diyor.

Bahri Bey — Evet, Kime çıkmalı? Öyle ya... Zengine mi? Züğürde mi?

Paskal — Fukaraya çıkmalı.

Bahri Bey — Zengine çıkar. Ben, rahmetli Rıdvan Paşanın zamanında Şehremaneti murakıbı idim. Fi, fi tarihi işte. Çeşid çeşid sigara kâğıdları var. Hepsi de piyangolu. Serasker Rıza Paşa, bir gün Galatadan geçerken, arabasını durdurtmuş, bir deste sigara kâğıdı almış... Yüz lira çıkmamış mı?

Paskal — (Armonikçiyi gösterir:) Bu alsaydı, yaprakları eksik çıkardı.

Kapıdan uzun boylu, geniş, kalın bir adam görünür.

Paskal — (Karşılar:) Buyursunlar Mösyö Toros!

Mösyö Toros — (Arkasında daha dört kişi varmış gibi girer, şapkasını çıkarır:) Bonsuvar... (Etrafı selâmlar:) Bon ane! Ha bravo!

Muammer Ağabey — Toros, buradayv

Toros — Ha bravo! Ama, çok durmıyacağım. Benim Fetişe baktım. Ama, hatırınız için, biraz otururum. Ha bravo!

Muammer Ağabey — Şimdi, sen gelmeden soruyorduk. Büyük ikramiye, kime çıksa, daha iyi olur?

Toros — Bana çıksa, elbette daha iyi olur. Ha bravo!

Bahri Bey — Mösyö Zero, bahsimiz o değil.

Toros — Ha! Pardon! Bahis tutuştunuz? Ha bravo!

Muammer Ağabey — Bu bahsi de bırakalım, Torosçuğum. Sen, bize, Fausttan, Rigolettodan bir parça okur musun?

Toros — (O, çıkarına dokunulmadığı zamanlarda güler yüzlü, saf çocuktur. Karamanlıya da benzer, Venedikliyi de andırır. Hantallığına rağmen, nazik bir artist hali vardır. Sesi, dik alafrangaya yatkındır. Kitaracıya:) Ver bakalım. (Kitarayı alır, akord eder, söyleyip çalmağa başlar:) Ha bravo!

Sokaktan geçenlerden biri — Yahu, burasının, ayazma olduğunu hiç bilmiyordum.

Arkadaşı — Bodrum meyhane. Yılbaşı gecesi vaftiz ettriroor agnadın? İstersen, biz de vaftiz olalım. (Girerler.)

Lötaryacı Hovakim — (Onun lötaryacılığı yanında, kalem efendiliği uşaklık gibi gelir. Nazik, sessiz, sakindir. Koltuğunda balık yumurtaları, havyar, çikolata paketlerile görünür. Tanıdıklara kaşile gözile selâm verir, bir kıyı köşe bulur, ilişir. Göz kaşla soran Paskala:) İyi değil... Aynasız... Ben, asıl lötaryayı, biletler çekildikten sonra oynıyacağım.

— Paskal — Bu yılbaşı, kaç bilete oynuyorsun?

Hovakim — Her senekj gibi, dört bilete.. Ortaklaşa biletler ayrı. Onlar, sayılmaz.

Bahri Bey — (Hovakime:) Piyango, kime çıkmalı?

Hovakim — Onu, biz bilmeyiz; (Elile, gökyüzünü gösterir:) Dağıtan bilir.

Bahri Bey — Sen gelmeden söylüyordum. Zengine çıkar. Rahmetli Rıdvan Paşanın zamanında Şehramenati murakıbı idim. Fi, fi tarihi işte, çeşid çeşid sigara kâğıdları var...

Hovakim — (Elile işaret eder:) Seraskere çıkan yüz lirayı söyliyeceksin. Biliyorum.

Bahri — Benden duymuşsundur.

Hovakim — Ben de, başkasından duydum, dedim? (Birden coşmuştur:) Biz, paylaşamıyoruz; o, nasıl pay etsin? Ben, bir şansa gideceğime dört şansa gidiyorum. Kuyrukları da cabası.. (Sol tarafta, nihayette, üç kişinin başbaşa vermiş konuştuğu masaya seslenir:) Hacı Rükneddin Bey, bu sene, senin zurna kaça çalıyor? (Arkası var)